

проти самодержавно-поміщицького ладу, відважний борець за щасливе життя поневоленого народу, за його таку очікувану волю.

Творчість великого народного поета привнесла в нашу літературу нескінченне багатство тем і жанрів, прилучила її до кращих досягнень світової літератури. Шевченко є основоположником нової української мови та літератури. Саме в його творчості були закладені ті основи, які стали провідними для плеяди передових українських письменників другої половини XIX століття.

Найвидатніші українські письменники наступного часу попрямували шляхом Тараса Григоровича – Марко Вовчок, Панас Мирний, Іван Франко, Леся Українка та багато інших видатних літературних діячів.

Шевченкове слово й досі змушує битися сильніше серце кожного українця. Завдяки його творчості українська література вийшла на новий рівень в літературному процесі. Він – геній нації, а його вірші – геніальні. Але творчість Т. Шевченка не тільки має значення в її мовно-літературній майстерності. Ніколи раніше з такою силою та боєм, так переконливо ніхто не закликав власний народ до здобуття правди й волі. Ідеальним для Шевченка було те, що, вболіваючи за волю та гідність простої людини, він прагнув до загальнолюдських цінностей добра, справедливості й милосердя. Зміст його поезії є актуальним і сьогодні: соціальне визволення українського народу.

Ткачов В. Ю.
НТУ «ХП»

ДОБРА МОВА – НАЙКРАЩЕ БАГАТСТВО

Усе на землі починається з любові... Сонце піднімається з любов'ю і ніжно огортає своїм промінням землю, ласкаво цілує кожну травинку, кожен листочок, розтуляє очі сонним волошкам. З любові до життя заливається співом пташина, з любові до роду мостить гніздо лека. Любовно співає колискову для свого немовляти мати; з любов'ю пестить своїх онуків бабуся. З любові народжується мова – найважливіший засіб людського спілкування. Усі сторони суспільного життя, усі процеси пізнавальної і творчої діяльності людини, кожна мить її відомості супроводжується мовою. Чиста, добра мова – це найважливіше багатство кожної людини.

«Найбільше і найдорожче добро в кожного народу – це його мова..» – писав Панас Мирний. У всі історичні часи мова була тим скарбом народу, який нічим не можна замінити. Мова – це серце нації, а нація має своє обличчя, свій характер, свою культуру, мораль, честь і гідність, своє минуле, теперішнє і майбутнє. Це невичерпна духовна скарбниця, яку народ постійно збагачує своїм досвідом, здобутками свого культурного розвитку.

Українська мова – мова української нації. У ній тисячолітня історія нашого народу – історія тяжка, кривава, осяяна духом свободи та незалежності України, бо український народ віками змушений був зі зброєю в руках боронитися і відстоювати свої права на вільне життя.

Настали нові часи. Здається, що в незалежній Україні все нічого не загрожує українському слову. Та прийшла біда, звідки не чекали. Українці, пращури яких ніколи не вживали лайливих слів, пересипають свою мову лайкою, а дехто навіть хизується своєю брутальністю. Люди неначе забули, що кожне слово має силу найжорстокішої зброї і найкращого цілителя. Зле, лайливе слово руйнує душу людини, робить її черствою, не здатною на співчуття і любов.

Дуже прикро стає, коли доводиться бачити зневажливе ставлення до рідного слова. Серед молоді панує збіднений жаргон російської мови, чується лайка, а це є одним із свідчень духовної кризи суспільства. В усіх цивілізованих країнах рідну мову шанують, поважають і всіляко сприяють її розвитку. Ніхто не стане там науковцем, службовцем, продавцем, якщо не вміє ясно, грамотно і точно висловлювати думку. Іспит чи тест із мови є водночас випробуванням розумових здібностей, причому дуже суворим і серйозним.

А що ж можемо ми, українці, зробити для того, щоб наша мова стала такою ж шанованою. Насамперед – захистити від обміління. Захищаючи сьогодні українську мову, ми беремо під захист свободу думки, вільний доступ до живої скарбниці нашої пам'яті. Дбати про мову – це справа совісті сучасної людини. Плекаючи мову, держава таким чином зміцнює моральне здоров'я народу.

Сьогодні Україна творить свою державу, і на її розвиток та зміцнення має бути спрямована й нова мовна політика. Визнання української мови як державної засвідчує історичну витривалість і духовну нездоланність нашого народу, здатність оберігати скарби своєї культури, бачити історичну перспективу. Наша мова повинна бути не тільки офіційною

мовою держави України. Вона повинна входити у свідомість кожного з молоком матері, адже усвідомлення себе як людини здійснюється саме через мову. Позбавити людини рідної мови – це те саме, що підрізати коріння її духовності. І сьогодні українська мова повертається до нас – у слові, у вірші, у пісні. Повертається мова – значить відроджується народ.

Отже, озираючись на минуле, кидаючи погляд у майбутнє, ми повинні чітко засвоїти, що добра мова – це найбільше багатство і всього суспільства, і окремого громадянина нашої України. Тому справа кожного українця – знати, берегти, збагачувати велике духовне надбання свого народу – рідну українську мову. Це – мова великого народу, великої культури.

Черкашин А. О.
НТУ «ХП»

ОПРЕДЕЛЕНИЕ СТАТУСА ЯЗЫКА И ЕГО ФУНКЦИЙ

Язык имеет важнейшее социальное значение в потребности людей обмениваться информацией, занимает одну из ведущих ролей в восприятии мира и окружающих. Украина – многонациональное государство, и проживающие в нем граждане разговаривают на пятнадцати языках. Использование языков в Украине регулируется рядом нормативно-правовых актов: Конституцией Украины, Законами, Указами Президента, Государственной программой, Декларациями, Конвенциями, в которых отражены важные положения применения языков в государстве. Как известно, язык может выполнять функции государственного, регионального, межнационального, рабочего языка. Статус официального (государственного) определяется Конституцией, на нем ведётся дело-производство, он используется в судопроизводстве, осуществляется обучение и воспитание в образовательных учреждениях. Нормативно-правовыми актами закреплён статус регионального языка, который признаётся официальным на административно-территориальных округах. Также есть официально признанные языки национальных меньшинств, на которых предусмотрено вести учебно-воспитательный процесс в образовательной сфере и все документы в социальных институтах общества, правовой структуре. Существуют языки международного официоза и международных организаций. При проведении массовых научных ме-